

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy hóra 12-50 P
Negyedévre 37-50 P

Budapest vizsgázott

A Magyar Kommunista Párt az utóbbi hetekben több ízben hangoztatta azt a követelést, hogy a demokráciát erősíteni kell. Népgyűléseken és sajtóban egyaránt határozott formában állította a tömegek és a közvélemény elé a kérdést: a németek és a nyilasok katonai vereségével Magyarországon a demokráciát még nem teremeltük meg. A faszizmus és a reakció kiirtása, a földreform megvalósítása, Németország leveretésében való aktív részvételünk tehát mind a jövő kérdése.

A Magyar Kommunista Párt vasárnapi budapesti nagygyűlése és Rákosi Mátyásnak ott elmondott beszéde nagy lépést jelent a magyar demokrácia fejlődésében. Mégpedig két szempontból. Először is: a felszabadult országrészek és a felszabadult főváros életében ez a beszéd volt az első megnyilatkozás, mely a legpontosabban körvonalazta a demokrácia megszilárdításának legégetőbb követelményeit: másodsorban: a magyar nép ezen a népgyűlésen adott először hatalmas, szívből jövő visszhangot minden szónak és követelésnek, mely a faszizta szennycsatornák végleges kitisztítását s a független, szabad, demokratikus Magyarország megteremtését sürgette.

Rákosi világos okfejtéssel első sorban azokkal a kérdésekkel foglalkozott, melyek a mult örökségként züllesztő hatásukat ma is súlyosan éreztetik s vagy nyílt lámadással, vagy pedig, demokrácia jelmezt öltve, alattomosan, behízelgő mosolyt erőltetve arcukra, próbálják leteríteni a becsületet, nemzeti harcot folytató népi erőket. Valóban, ma ezeken az erőkön két irányból akarnak halálos sebet ütni. A demokrácia nyílt ellenségeinek támadása mellett — és erre éppen Rákosi beszéde hívta fel a figyelmet — nem szabad lebecsülni azt a veszélyt sem, mely az ország demokratikus fejlődését az alakoskodók, a színlelők, a politikai kaméleonok részéről fenyegeti. Vanak körök, csoportok és pártok, melyek demokrácia köntösben lépnek fel. Ma talán még csak fel akarják hígtani a demokráciát, holnap viszont már nyíltan meg akarják fojtani. Ébernek kell vigyáznunk ezeknek a csoportoknak a munkájára s a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjának meg kell teremteni a biztosítékait annak, hogy a reakciónak ezek a „demokrata” hajtásai hamarosan elszáradjanak.

Rákosi beszéde mellett másik kiemelkedő mozzanata volt a vasárnapi nagygyűlésnek az a hevesen vezető tömeg, mely ebből az alkalomból összesereglett. A főváros lakossága ma élet-halál-

A pomerániai német védelem összeomlása

Neu-Stettin elfoglalása után a szovjet csapatok 50 km-re állanak a Keleti-tengertől — Köln külső védelmi vonalát ostromolják az amerikaiak

Moszkva, március 1. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda február 28-i hadműveleti jelentése: Február 28-án csapataink Königsberg-től délnyugatra támadó harcaink során elfoglaltak számos helységet. A 2. bjelorusz arcvonal csapatai támadásukat folytatva, február 28-án

elfoglalták Neu-Stettin városát, fontos közlekedési csomópontot és a németek pomerániai védelmének szilárd támaszpontját.

Az arcvonal csapatai ezenkívül harcra birtokba vették még ötven más helységet.

Breslau körzetében az ellenség körülrárt harcsoportjainak megsemmisítésére irányuló harcok tovább folytak, ennek során csapataink elfoglalták Breslau egyik külvárosát, valamint a vas- és géngyárat és tíz háztömböt.

Február 27-én csapataink az egész arcvonalon megrongáltak és megsemmisítették 29 német harcokocsit és rohamlöveget, légiharcokban és légvédelmi ágyúink tüzeiben ledöntöttük az ellenség hat repülőgépet.

A Vörös Hadsereg két és fél év óta szüntelen támadásban van és a szovjet hadvezetőség egy pillanatra sem engedte ki kezéből a kezdeményezést, 1200 km-es arcvonalon vereséget mért a németekre és feltartóztatlanul nyomul előre nyugat felé. Moszkvában tegnap este ismét tűzijáték volt és üdvözlő ágyúsortüzek dördültek el a Vörös Hadsereg tiszteletére. A szovjet főváros ezáltal a 2. bjelorusz arcvonal csapatait kibővítette, amely február 28-án elfoglalta Neu-Stettin fontos közlekedési csomópontot, a németek pomerániai védelmének erős támaszpontját. Nagy reményeket fűzött Neu-Stettinhez a német hadvezetőség, ugyanis itt rengeteg katonát összpontosított és erős védelmi rendszerrel vette körül a várost. Csapataink egy nap alatt 3000 német katonát és tisztet pusztítottak el, zsákmányoltak

5 mozdonyt, 200 vasútkocsit, 9 lészernadlanyag- és élelmiszerraktárt, 600 német katonát és tisztet került hadifogságba. Neu-Stettin nagy szerepet játszott a német közlekedési hálózatban, Pomeránia és a Balti-tenger között fekvő csomópont jellegű hely. A Szovjet Tudósító Iroda jelentése elmondja, hogy csapataink Breslau egyik elővárosát elfoglalták és behatoltak Breslau város délekeleti negyedébe. Birtokbavettek több védelmi támaszpontot, átalakított gyártelepet. Breslautól északnyugatra, az Oderán túl egy pillanatra sem szünetel a harc. A németek szakadatlanul ellentámadásokkal inteznek a Bober-folyó mentén álló csapa-

taink ellen. A németek ellentámadásait visszaverve, csapataink sikeresen nyomulnak előre, átkeltek a Bober-folyón és hídfőállást létesítettek a folyó nyugati partján. A Bober-folyó egy másik szakaszán, Bunzlautól délre, szétvertük a németeket és egy harcsoportunk itt is átkelt a Bober-folyón.

London, március 1. Pomerániában egyre válságosabbá válik a német csapatok helyzete. Az orosz csapatok tegnap elfoglalták a Berlin—danzigi és a Stettin—danzigi vasútvonal csatlakozásánál fekvő Neu-Stettin erődvárost.

Az amerikaiak bekerítették München-Gladbach nagy iparvárosát

London, március 1. Von Runstaedt visszavonult a Rajna balpartjára. Az 1. amerikai hadsereg csapatai

három helyen özönlenek az Erft-folyón át és tegnap este már csak 10 kilométerre voltak Kölnőtől.

A Köln külső védelmi övezete elleni támadás megkezdődött. Az amerikai nehéztüzérség állandó ágyútűz alatt tartja már Kölnöt és Düsseldorfot, München-Gladbach közvetlen közelében folyik a harc.

A 9. amerikai hadsereg hadműveleteit még mindig titoktartás fedi. A szövetséges főparancsnokság csak annyit közölt, hogy a támadás továbbra is változatlan ütemben halad. A párizsi rádió közlése szerint

München-Gladbach városát bekerítették és hatalmas iramban folytatják előnyomulásukat északkeleti irányban.

Az 1. kanadai hadsereg brit csapatai, miután megtisztították Calcart, három kilométert haladtak kelet felé. A brit csapatok majdnem 30 kilométeres szakaszon megvetették a lábukat a Rajna balpartján.

A 3. amerikai hadsereg csapatai még 15 várost megszálltak, megtisztították Bilburgot és most Prüm és Saarburg között haladnak előre. A német haderő oly gyorsasággal vonul vissza, hogy az amerikai gépesített egységek csak helyenként tudják őket követni. A németek veszteségei hatalmasak. Az amerikai csapatok szakadatlanul hozzák a front mögötti területre a hadifoglyokat.

A 9. amerikai hadsereg kedden 4000 foglyot ejtett,

az 1. és 3. amerikai, valamint az 1. kanadai hadsereg szintén nagyszámú foglyán kívül. Csupán február havában 60.000 a német foglyok száma.

harcot folytat, hogy mindennapi életfeltételeit biztosítsa. És mégis a Budától elszakított Pestről 70.000 ember jelent meg a nagygyűlésen, hogy hallja a Kommunista Párt állásfoglalását az ország égető kérdéseiben. Örvendetes jele ez a sereglés a magyar politikai életnek. Világosan mutatja, hogy a főváros lakossága

mérhetetlen bizalommal tekint a Kommunista Párt felé. De világosan mutatja azt is, hogy a főváros lakossága tisztán akar látni, határozottan akar cselekedni és élére akar állni az ország demokratikus átalakulásáért folyó küzdelemnek.

Budapest lakossága a Magyar Kommunista Párt vasárnapi nagygyűlésén politikai érettségéről tett

vizsgát. És valljuk be: jó eredménnyel. A kitünő eredmény azonban most már Budapest lakossága nevében követeli: ha a reakció elleni harcnak, a földreform és az új magyar hadsereg követelésének új lendületet akarunk adni, haladéktalanul ki kell egészíteni a nemzetgyűlést Budapest képviselőivel.

Már a nyolcadik éjjel folyik Berlin szakadatlan bombázása

London, március 1. (MTI) Angol Moszkítók az éjjel ismét bombázták Berlint. Egyes amerikai gépek tegnap a Kölnbe és Düsseldorfba vezető vasútvonalat és a két város pályaudvarát támadták. Február 20-a óta egyetlen éjszaka sem múlt el anélkül, hogy brit Moszkítók ne támadták volna a fővárost. Bom-

báztak még egy gelsenkircheneri olajtelepet is, többször vadászbombázó a Rajna-vidék közlekedési célpontjait támadta; brit bombázók egészen a cseh-szlovák határig berepültek a kontinens fölé. Olaszországból felszálló szövetséges bombavetők ismét ausztriai vasúti célpontokat támadtak.

Már amerikai teherhajók futnak be a manilai kikötőbe

Washington, március 1. A Fülöp-szigeteken Corregidor már szinte teljesen amerikai kézen van. Három év óta most először nyílt meg a manilai öböl az amerikaiak előtt és az amerikai szállít-

mányok már közvetlenül Manlába futnak be. Ivosima-szigetén az amerikai csapatok elfoglalták a központi repülőtérrel. A sziget területének már több mint fele amerikai kézen van.

Churchill beszámolója az alsóházban

London, március 1. Churchill miniszterelnök tegnap nagy beszédben nyitotta meg az alsóház három napra tervezett vitáját a krími határozatok ügyében. A miniszterelnök beszámolója csaknem két óra hosszat tartott és főbb pontjai a következők: Németország hiába reménykedik a szövetségesek közötti szétválasztásban. A szövetségesek tervei: Németországot teljesen lefegyverzik, a nemzeti szocializmust és militarizmust megsemmisítik, a háborús bűnököket megbüntetik, vagy ellenőrzés alá veszik és természetbeni kártérítésre kötelezik Németországot. A német népet nem akarják oly helyzetbe hozni, hogy ne tudja eltartani önmagát, de a békét mindenképp fölött biztosítani kell.

A lengyel kérdésre vonatkozóan

méltányosnak tartja a Szovjetuniónak a Curzon-vonalra vonatkozó igényeit. Lengyelországot egyéb területekkel kárpótolják.

A továbbiakban a san franciscói konferenciáról és az új világbiztonsági szervezetről beszélt. A konferencián mindazon államok résztvehetnek, amelyek március 1-ig hadiállapotba kerültek Németországgal és Japánnal.

Leszögezte az erős Franciaország szükségességét. Az olaszoknak a németek elleni háborújáról dicséretes hangon nyilatkozott.

A krími konferencia megerősíti a három nagyhatalom kapcsolatait és kimélyíti a köztük lévő jóviszonyt és megértést — fejezte be beszédét Churchill miniszterelnök.

Lemondott a román kormány

London, március 1. Radescu román miniszterelnök a tegnapi minisztertanács után beadta lemondá-

sát. Jelentették, hogy Visinszkij szovjet külügyi népbiztos-helyettes tegnap Bukarestbe érkezett.

Roosevelt nyilatkozata az újságírók előtt hazaérkezése után

London, március 1. Roosevelt elnök a krími konferenciáról egy amerikai cirkáló fedélzetén tegnap érkezett haza Washingtonba. Ma jelentést tesz útjáról a kongresszusnak.

Az elnökkel együtt utazó újságírók elmondták, hogy

az elnök rendkívül meglepéssel beszélt a jaltai értekezlet eredményeiről.

Annak a reményének adott kifejezést, hogy nemsokára ismét találkozni fog Churchilllel. Hangsúlyozta, hogy az Egyesült Nemzeteknek teljesen lehetetlenné kell tenniük Németország és Japán számára, akár fegyveres erővel is, hogy egy újabb háborúra készülhessenek fel.

Németország megszállásával kapcsolatban Roosevelttel kijelen-

tette, hogy az eredeti tervet, amelynek alapján Németország keleti részét Oroszország, nyugati és északi részét Anglia, déli részét az USA szállja meg, most módosítani kell, mivel Franciaország is részt vesz Németország megszállásában.

A moszkvai francia nagykövet Kalininnél

Párizs, március 1. Moszkvai jelentés szerint Catroux, Franciaország moszkvai nagykövete átnyújtotta megbízólevelét Kalinin elnöknek.

A külpolitika hírei

London, március 1. (MTI) A francia kormány elfogadta a krími értekezlet meghívását, hogy Angliával, Oroszországgal, Amerikával és Kínával együtt részt vegyen a san franciscói értekezleten.

Párizs, március 1. (MTI) Bideau külügyminiszter beszámolt a minisztertanácsnak a Londonban Churchilllel és Edennel folytatott tárgyalásairól.

Washington, március 1. (MTI) Az Egyesült Államok három különféle természetű kölcsönbérleti egyezményt kötött Franciaországgal.

Veszek és eladok

szoba-, konyhabútor, rekamié, totell szék, szőnyegek, férfi- és női bundakabátok, férfi- és női ruhaneműk, író- és varrógépek, gramofonlemez.

MEZEI GYULA

József kir. u. 50.

Went István orvosprofesszort a rendőrség őrizetbevette

A debreceni rendőrség csütörtökön délelőtt őrizetbevette Went István orvoskari professzort. Az őrizetbevétele számos tanu kihallgatása előzte meg. A professzor közismert volt németbarát, jobboldali érzelmeiről, antiszemitizmusról, 1920-ban ellenforradalmi tevékenységet folytatott. Vezetője volt a „Csaba” bajtársi egyesületnek, baráti köre tulnyomórészt fasiszta elemekből állt. A német megszállás után német tisztekkel vette körül magát, tiszteletükre több nagy vacsorát rendezett. A fasiszta rendszer „érdemei” elismerésül a Nemzetvédelmi Keresztel tüntette ki. Többször nyilvánosan helytelenítette a kormány — szintén nem eléggé határozott — politikáját, ő Magyarország sorsát még erősebben hozzá akarta kötni Németországhoz. A Vörös Hadsereg közeledténél híre a legnagyobb gondossággal csomagolt, mindenképpen előkészítette a menekülést. Most, mikor

látta, hogy nincs hová menekülnie, jobbnak találta visszatérni Debrecenbe és tanszékét elfoglalni.

Kihallgatásakor mindent, a legélenkebben tagadott. A nyomozás és a tanu kihallgatása mindazon által tovább folyik.

Az Egyetemi Kör állásfoglalás az egyetemi tanárok ügyében

A Debreceni Egyetemi Kör szervezőbizottsága javaslatot készített az egyetemnek a fasiszta szellemű és annak képviselőitől való megtisztítására. Így többek közt a tanszékek újra való beöltésének kérdésében is örökdíj kíván azon, hogy a demokrácia és a tudományos kutatás, nevelés szempontjai érvényesüljenek.

Egyetemi hallgatók! Akiknek szívén fekszik a demokrácia és a tudomány sorsa, legyen oit a javaslat megvitatásán szombaton, fél 3 órakor a Demokratikus Ifjúsági Szövetség Bika épületbeli helyiségében.

Népbíróság elé kerülnek az István-malom hadiüzemi vezetői

A rosszméltú magyar hadiüzemek a magyar munkásság legszörnyűbb szenvedéseinek, legnagyobb megaláztatásainak, bántalmazásainak színterei voltak. A debreceni István-malom ezen belül is a legrosszabb híreik közé tartozott. Itt már hétközi is lehetetlen szociális állapotok voltak, mikor aztán katonai hatalmat kaptak a háttér mögött az üzem vezetői, Szilágyi Mihály cégvezető és Stettka Kálmán katonai előadó valóságos terroruralmat honosítottak meg. Ez a két hírhedt munkásnyúzó fasiszta most a rendőrség foglya és a nyomozás súlyos adatokat hozott felszínre múltjukról.

Ötvenféléres órabérrel dolgoztatták a férfiakat, negyvenessel a nőket. A nőket természetesen egyáltalán nem könnyebb munkán, amit mutat az, hogy egyre-másra dőltek ki, betegedtek meg. Az ügyeket aztán Stettkának internálási javaslatával a katonai parancsnok elé állította.

Igy internáltatta Vég Róza és Kiss Erzsébet munkásnőket. Vég Róza elmondta, hogy annakidején a rendőrtanácsos Jóhiszeműen tanácsot kért Stettkánál, milyen ítéletet hozzon. Mire az asszony kijelentette: „Internálni kell a piszok kommunisztát.”

Kiss Erzsébet anyját is kihallgatta a rendőrség. Elmondotta, hogy annakidején Stettkának felajánlotta leányának, hogy szegődjön el hozzá esetlédnek, akkor nem fogják internálni.

A cégvezető sem különb a katonai elő-

adónál, csak neki más volt a módszere. Ő nem internáltatott, inkább a frontra küldette ki a hadiüzemi parancsnokok kereszttel azokat a munkásokat, akik nem voltak hajlandók tovább ötvenféléres órabérért tönkretenni magukat. Így volt ez Berki Kazánfitő esetében is, aki megpróbált felmondani.

Munkás és másnemzetiségű az ő szemében nem volt ember. Őrségeket szervezett azzal a rendeltetéssel, hogy légi-erővel akadályozzák meg a munkásokat helyük elhagyásában, sőt azzal az utasítással, hogy aki menekülni próbál, lőssék le. A malomban egész nap rehézmunkát végező vasúti munkaszolgálatosokat éjjelre ruzsba záratta. A zsidó munkaszolgálatosokkal szemben különösen nem ismert kegyelmet. Nekik még ebédszünetben sem volt szabad cigarettázniuk, ott sem, ahol mindenki másnak lehetett. „Úgy meg kell dolgoztatni a zsidókat, hogy belepusztuljanak” — szöveglettel mondogatni és eszerint is cselekedett.

Ha aztán valaki ezek ellen az állapotok ellen szót emelt, arra is lesújtott a büntetés. Dobai Ferenc munkás egy alkalommal társai védelmére kelt, ezért bezáratta. Mindezt tudva, nem is esdálkozhatunk azon a kijelentésén, amit nemrégén tett: „Nagy kár, hogy a németek nem jönnek vissza.”

Stettka Kálmán és Szilágyi Mihály internálótáborban várják, hogy a nép ítélete lesújtson rájuk. R. E.

A külföld hírei

A felbomlás jelei Berlinben

Moszkva, március 1. (MTI) A mai Berlin rendkívül komoly képet nyújt. Egy éjszaka sem telik el anélkül, hogy ne törtéjjen gyilkosság, rablás nemesak a külvárosokban, hanem a város központjában is. A Gestapo emberrel képtelenek rendet teremteni. Az emberhiány arra kényszerít a Gestapot, hogy tevékenységét hadianyagokból, kábel és vasutak

őrzésére korlátozza. Berlinben határtalan úzérkedés folyik. A városban nincs szén, nincs gáz, a villanyt gyakran kikapcsolják. A reugeteg menekült elárasztja a fővárost. A Volksturm alakulatokból egyre-másra szöknek meg a katonák. A Volksturm egyik zászlóaljából egy névsorolvasás alkalmával 66 ember hiányzott.

Franciaország mozgósít

Párizs, március 1. A tegnapi minisztertanács elhatározta Franciaország mozgósítását. E mozgósítási rendelettel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tették közzé: Azt akarjuk, hogy Franciaország minden csataterén jelen legyen úgy, mint ahogy diplomatájának is ott kell lenniük az Egyesült Nemzetek minden tanácskozásán.

VERESS ÉVA

állásértárát megnyitotta
Csapó-utca 99.

Ágypere-, ozmetikai, náztartási/alkerek kaphatók.

Új len- és nőruhaneműt a legmagasabb napiárban vesznek

FRIEDMAN

Csapó-utca 3

Kerámia-

porcellán-, üvegtárgyakat tökéletesen ragasztok. Disz- és műtárgyak javítását szaképpzeten készítem. Ongyujtókat, töltőtollakat, játékokat, lelelősséggel javítom meg.

Veres, Kőlcsey-u. 18.

Egytálételhez és kenyérhez jut minden budapesti dolgozó

Vas Zoltán kormánybiztos fontos intézkedései az ételmezés javítására

Néhány napja vette át Vas Zoltán nemzetgyűlési képviselő Budapesti közellátási kormánybiztos hivatalát, már is igen komoly munkára indult meg a főváros ételmezésének javítása érdekében. Ennek a munkának már látható jelei vannak, elsősorban a dolgozók ételmezése terén.

Az elsők között jelent meg a közellátási kormánybiztosnak az a rendelete, amely

bejelentésre szólította fel az összes, már működő közületi és magánvállalati étkezdéket.

Ezeknek az üzemeknek be kell jelenteniük, milyen címen szolgáltatnak ki étkezést és honnan szerzik be ételkészítőanyagokat. A vendéglátó-üzemeknek is jelentést kell tenni a kormánybiztos ságon arról, hogy milyen feltételek mellett tudnak háromórás étkezési idő alatt egytálétel kiadása mellett az üzemet működésbe hozni.

A főváros területén működő üzemek közételmezési szelvényeket osztanak ki a dolgozóknak, akik a szelvény beszolgáltatása ellenében.

az elosztóhelyeken meleg egytálételhez és egy karaj kenyérhez jutnak.

Ez az intézkedés rendkívül segítséget jelent a budapesti éhezőknek. Hasonló rendszerrel jutnak ételhez a gyermekek, a terhes asszonyok és szoptató anyák, mindaddig, amíg vidékre nem vizik őket. A kormánybiztos előbb ismertette a vendéglátó-üzemekre vonatkozó részét az intézkedésnek, hogy

ezek az üzemek is kezdjék meg mielőbb működésüket.

A kormánybiztos másik, nagyjelentőségű rendeletében Nagy-Budapest területén található

burgonya- és főzelékvermek és pincék tartalmát zár alá veszi

és a tulajdonosokat bejelentésre szólítja fel. Aki nem jelenti be készleteit, az ellen internálási eljárás indul, súlyosabb esetben pedig, mint a nép ellenségét, népbíróság elé állítják. Vas Zoltán nemzetgyűlési képviselő intézkedésére az összes budapesti főző-üstököt, mozdó táborkonyhákat, cserkészkonyhákat és

minden 50 liter irtartalomnál nagyobb főzőberendezést lefoglaltak.

Ezeket az edényeket is a közellátás céljaira használja fel a kormánybiztos.

A Budapesti Nemzeti Bizottság ötös bizottságának ülésén Oltványi Imre, aki a hitelintézetek újjászervezésére kapott megbízást, javaslatot terjesztett be arról, hogy a polgármester vegyen fel

Budapest közönségétől 50 millió pengő közételmezési kölcsönt.

Ezt az összeget közszükségleti ételkészítési vásárlására használja fel a főváros. A kölcsön jegyzésének alsó határát 100 pengőben állapította meg a bizottság, amely a javaslatot elfogadta. A kölcsönt hat hónap múlva fizetik vissza, de szelvényével adót és lakbért is lehet fizetni.

Debrecen a belügyminisztertől kéri, ne kössék képesítéshez a polgármesteri állást

Óry főispán és Miszli helyettes-polgármester nem jelent meg a törvényhatóság közgyűlésén

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szerda délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen dr. Vas Károly főjegyző elnökölt. Bejelentette, hogy Óry István főispán és Miszli Károly helyettes polgármester akadályoztatása miatt nem jelent meg a törvényhatósági bizottság közgyűlésén.

Órosz István tanácsnok három előterjesztést tett. Először ismertette a pártközi értekezlet határozatát a polgármesteri állás betöltéséről, miután Csóka László polgármester elmenekült és így — megüresedettnek tekintendő — állását sürgősen be kell tölteni.

Erdős Imre javasolta, hogy kérjenek a belügyminisztertől felmentést az állás jogi doktori képesítéshez kötése alól. Órosz tanácsnok ezután a helyettes polgármesteri állás betöltéséről terjesztett elő javaslatot, miután Balogh Sándor helyettes polgármester is elmenekült. Erdős Imre itt is indítványozta a képesítés alól való felmentést. Órosz István ismertette, hogy a pártközi értekezlet átirata második helyettes polgármesteri állás betöltését kívánja. A közgyűlés mind a három javaslatot elfogadta.

Ezután dr. Hollósy Andor tisztifőorvos tette meg jelentését az elmúlt négy hónap közegészségügyi helyzetéről. Dr. Erdős Imre felszólalása után dr. Tariska István rámutatott arra, hogy a tisztifőorvosi hivatal nem teli meg minden, amit a mai körülmények között is megtehetett volna. A fertőzőbetegségek leküzdésére csak az utóbbi időben történtek komoly lépések. Nagy

hiba az, hogy nincs izoláló épület a kiütéses tifuszbetegség részére. A betegek legnagyobb része vidékről kerül Debrecenbe és előfordult már az is, hogy villamoson vittek tifuszbetegeket a klinikára. Mulasztások terhelik a tisztifőorvost a felvilágosító propaganda terén is.

Kiss József a szemét kérdését tette szóvá, amelynek elintéztése terén négy hónap óta semmi sem történt. A javaslathoz a bizottság sok tagja szólott hozzá és különböző indítványokat terjesztett elő. Így Ménes János a budapesti példára hivatkozott, ahol a lakók magukat fogták be a stráfkövek és szerekkel és szállították el a szemetet. Dr. Sántha Kálmán a kiütéses tifuszos betegek klinikai teleptől független elkülönítése mellett foglalt állást. Szathmári István pedig javasolta, hogy az internáltakkal végeztessék el a szemét elhordását. A közgyűlés végül is Hollósy tisztifőorvos válasza után, elfogadta a polgármesteri előterjesztést a módosított indítványokkal együtt.

A városháza tartarozása kérdésében egyórás vita után a közgyűlés úgy határozott, hogy 300.000 pengő költséggel rendbehozza a városháza épületét.

A tárgysorozat utolsó pontjaként a bombasérült házak rendbehozataláról tárgyaltak. A polgármesteri javaslat szerint engedélyt kérnek a minisztériumtól, hogy erre a célra bocsássák rendelkezésre a közmunkaváltásból befolyó összegeket és állítsanak fel közmunkatáncsot. A polgármesteri előterjesztést közölés napján követte.

A Magyar Kommunista Párt február 25-i budapesti nagygyűlésének határozati javaslatai

A „Néplap” tegnapi számában teljes terjedelmében közöltük Rákosi Mátásnak a Magyar Kommunista Párt vasárnapi budapesti nagygyűlésén elmondott nagyhatású és a nemzetet érdeklő minden kérdésben útmutató beszédét. A nagygyűlés a beszéd után nagy lelkesedéssel fogadta el Gerő Ernő nemzetgyűlési képviselő által felolvasott határozati javaslatot, amely a következőképpen hangzott:

A Magyar Kommunista Párt 1945 február 25-i nagygyűlése lángoló lelkesedéssel és mély hálával üdvözi a hazánkat felszabadító Vörös Hadsereget és főparancsnokát, a szovjet nép nagy vezérét, Sztálin marsallt.

A nagygyűlés teljes egészében magáévá teszi Rákosi elvtárs beszédét, a benne foglalt célkitűzéseket és sürgős feladatokat. Megállapítja, hogy minden erővel fokozni kell a reakció elleni harcot, mert a reakciós és fasiszta elemek mind szemérmellenekbűl mozoglnak, mind Budapesten, mind az egész országban. Ezért követeli, hogy a népbíróságok azonnal kezdjék meg működésüket, hogy haladéktalanul alakítsák meg az igazoló-bizottságokat, hogy a nyilasokból munkásszázadokat szervezzenek, hogy a demokrácia ne szolgálhasson menhelyül a nép ellenségeinek, hanem pallosként suítsa le rájuk.

A nagygyűlés elégedettségét fejezi ki a közellátási minisztérium működésével szemben, mert súlyos mulasztások terhelik Budapest éhező népének étellel való ellátása terén. Haladéktalanul mozgósítani kell az ország erőforrásait, hogy biztosítani lehessen Nagy-Budapest ételmezését, mert ez nemcsak kötelesség, hanem az ország felemelkedésének döntő előfeltétele. Gondoskodni kell arról, hogy Nagy-Budapest minden munkás- és tisztviselő-családnak meg legyen a veteményes kertje és hogy minden

nagyobb gyárnak legyen saját mezőgazdasági üzeme.

A nagygyűlés elengedhetetlennek tartja, hogy Budapest népe maga is részt vegyen a Vörös Hadsereg oldalán az ország teljes felszabadításában a német járom alól s a német fasiszmus szétzúzásában. Ezért felszólítja a fegyverforgatásra alkalmas fiatalságot, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek önként az új nemzeti hadseregbe.

Elégtétellel veszi tudomásul a nagygyűlés, hogy a Magyar Kommunista Párt és Nemzeti Parasztpárt után a Szociáldemokrata Párt, a Független Kisgazda Párt is nyilatkozott a földreform kérdésében és magáévá tette a Kommunista Párt álláspontját, mely szerint 100 holdon felül minden nagybirtokot igénybe kell venni a földreform céljaira és 1945 október 1-ig be kell fejezni a földművelők földhözjuttatását.

A nagygyűlés minden erővel támogatja a Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontban egyesült demokratikus pártok legszorosabb együttműködését és ezen belül a munkáspártok egységes harcát a szabad, népi Magyarország megteremtéséért.

Örömmel állapította meg, hogy a Magyar Kommunista Párt Rákosi Mátás elvtárs vezetésével alatt bátran és elszántan élére állott a magyar dolgozó nép harcának azok ellen, akik akadályokat gördítettek az ország demokratikus alapokon való újjáépítése elé. Biztosítja a Magyar Kommunista Pártot és vezérét Rákosi Mátást, hogy ebben a harcban áldozatot és fáradságot nem kímélve támogatni fogja.

Éljen a Magyar Kommunista Párt vezéré, Rákosi Mátás!

Éljen a Magyar Kommunista Párt!

Éljen a szabad, független, demokratikus Magyarország!

Föld, kenyér, szabadság!

Az új budapesti színigazgatók első értekezlete

Az új budapesti színigazgatók most tartották meg első értekezletüket a Nemzeti Színház irodájában Major Tamás, Jób Dániel, Bárdos Artúr, Bóth Béla, Várkonyi Zoltán, Fényes Szabotés, Békefi Gábor és Medgyaszay Vilma művészeti és technikai kérdéseket beszéltek meg az értekezleten. Elhatározták, hogy rövidesen megkezdik a társulati tagok szerződését.

Sárosi György válogatott labdarúgó eltűnt

A „Szabadság” Ki tud róla? rovatában érdekes felhívás jelent meg. Dr. Sárosi Györgyné keresi férjét Sárosi Györgyöt, a magyar válogatott sok éven át volt híres középsőjátékosa. Sárosi Ádám Budára és ott nyoma veszett.

Gogolák Lajos letartóztatották

A „Magyar Nemzet” hasábjairól jólismert Gogolák Lajos a Szálasi-kormány idején Kemény külügyminiszter sajtóosztályán vállalt szerepet. Amíg a népujgyészség a rendőrséggel karöltve, fel nem deríti a nyilas uralom alatti működését, addig Gogolák Lajos letartóztatásban marad.

Mit láttam Moszkvában?

Balogh államtitkár előadása a Szabadegyetemen

Vasárnap délelőtt 11 órakor rendkívüli előadást tart a Szabadegyetem az Arany Bika dísztermében. Balogh István miniszterelnökségi államtitkár, aki tudományosan a magyar fegyverszállítási küldetés tagjaként több hetet töltött a szovjet fővárosban, „Mit láttam Moszkvában?” címmel beszél a Szabadegyetem rendkívüli előadásán, amelyet nagy érdeklődés előz meg. A belépés díjtalan.

Még lehet jelentkezni kiskertekért

A gazdasági ügyosztályon írják össze azoknak a nevet, akik Debrecen város területén kiskertet igényelnek, melyet aztán saját maguk művelnek meg. A jelentkezési határidő február 28-án tulajdonképpen lejárt, de a gazdasági ügyosztály ezt most meghosszabbította. Eddig mindössze ezen igényeltek kertet.

Konisek cipőüzlet alkalmazottai elmaradt juttatásuk felvétele végett jelentkezzenek azonnal Szőke üzletvezetőnél az üzlet felhívásában.

A Magyar Kommunista Párt
debreceni szervezete a Domokos
Lajos-utca 13. sz. alatti párt-
helyiségben 1945 március 4-én,
vasárnap d. e. fél 11 órakor

Népgyűlést tart!
Elvérszak! Elvtársnők! Polgár-
társak! Jöjjetek tömegesen!

PARTHIR

A Magyar Kommunista Párt Büszár-
ményi-úti szervezete f. hó 2-án, péntek-
ken tagértekezletet tart a Domokos La-
jos-u. 13. szám alatti parthelyiségben.
Tárgy: A vasárnapi népgyűlés.

SZAKSZERVEZETI HIREK

A Szakszervezeti Bizottság szombaton,
március 3-án délután 2 órakor ülést tart.
Pontos megjelenést kér az elnökség.

Rokkanti építők munkások március 4-én,
vasárnap délelőtt 10 órakor rokkanti-
díjuk átvételére végezték jelenkezzenek a
szakszervezeti székben.

Felhívjuk az üzemképes géppel ren-
delkező cséplőgéptulajdonosokat, hogy a
tavaszi cséplés megkezdése végett nyil-
vántartásba vétel miatt sürgősen jelent-
kezzenek Arany János-u. 2. sz. alatt
Göncz.

Ipartestületi közlemények

Felhívjuk a kerékgyártó-szakszervezeti
tagjait, hogy f. hó 3-án délelőtt 10 óra-
kor fontos munkaelosztás végett, saját
érdeklükben pontosan jelenjenek meg
Kossuth-u. 20. III. em., 96. szoba. Elnök-
ség.

A cipész-szakszervezeti tisztújító köz-
gyűlést tart március 4-én, vasárnap
delelőtt 10 órakor Kossuth-utca 20. sz.,
III. em. 96. szoba. Tekintet nélkül a meg-
jelentek számára, a gyűlés határozat-
képes lesz. Az elnökség.

Csokonai-színház

Ma d. u. fél 4 órai kezdettel

Földes Imre színjátéka

**Hivatalnok
urak**

APOLLO-MOZI

Jávor, Bull, Saray és Muráti
a főszereplőkben

Késő

Előadások: d. u. 1, fél 3 és 4,
vasárnap d. e. 11 órakor is.

Friedmann Dezső.

Kassa, Szemeru-u. 13.,

kéri munkaszolgálatos bajtársait, hogy
Sós Kálmán főhadnagy, kisvárdai,
jakos, parancsnok ellen teendő feljelen-
és céljából, azonnal jelentkezzenek és
címeiket közöljék.

2000 pengő jutalom

annak, aki, fiam **Fischer István**
Tamás 18 éves, bori munka-
szolgálatos hollétéről értesít.
Bevonult 1944 június 4-én Jász-
berényből és legutóbb szeptem-
ber 30-án Titeltől írt. Tá-
bori posta száma: P 975 volt.
Értesítést: **Szöke Ferenc** ne-
vére, a Kontseki-cs. püszitbe kérék.

Ma tartja az Orvosi Szabad- s szervezet által ülését

Az Orvosi Szabadszervezet elő-
készületeinek megbeszélésére ma
délután egy órakor a Belklinika
tantermében az orvosok gyűlést
tartanak. Az egész orvosi társad-
alom részvételére számítanak.

SPORT

Értesitem az M. T. E. birkozó-szakos-
zólója tagjait, valamint a birkozó-sport-
tal foglalkozni kívánó munkásifjúságot,
hogy a birkozótréningek az ipariskola
tornatermében minden kedden és péntek-
ken délután 3 órától megkezdődnek.
A jelentkező új tagok szakosított oktatás-
ban részesülnek. Székely, szakoszt. elnök.

ISKOLA

Felhívjuk az áll. kislétszámú osztályok
tanulóit, hogy március hó 3-án beirat-
kozásra jelentkezzenek Miklós-u. 23.
szám alatt az iskola helyiségében, dél-
előtt 9-től 12 óráig.

Hirdetmény

A Zöldkereszt-tanácsadó helyiségét
ideiglenesen Török-utca 8. szám alá
helyezték át. Védőnői tanácsadók és
szükség esetén orvosi tanácsra és viz-
sálatra utasítás helyenként kedden és
csütörtökön délelőtt 10 órától 12 óráig
van. Kérem azokat a mamákat, akiknél
babaközelgése van, sürgősen hozzák be
az elmaradt kölesdöndijjal együtt H-szo-
boszló, Török-u. 8. szám alatti védőinté-
zetbe. Védőnő, H-szoboszló.

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. TARIKSA ISTVÁN

Szerkesztő: **RADÓ ISTVÁN.**

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és
kiadóvállalat körforgóegységén Debrecen,
József királyi herceg-utca 16. szám.
Felelős nyomdaigazgató: **Mánés János.**

Denaturált iszeszt vesz nek
GEBAUER GYÁR, Hid-utca 10. sz.

Veszek cukrot, mézet
lisztet, vaját,
olajat, zsírt, mákot, tojást, tejtörmelket
Drexler cukrasz,
Kossuth-u. 6

Teavaját, szemesk. vét

legmagasabb árban veszek

Szabo György

„ERZSEBET” cukrázda.

Csapo-utca 41. Piac-utca 37.

Könyvelési Szakiroda

Rákosi Jenő-u. 8., lélemelet 3.

Könyvel., mérlegel.,
adobeállítás készit.

Pigniczky István

órás mester. 10—12-ig nyitva.

Piac-utca 69., Megyeházsa szemben.

Mosott rongyot vesz

„Szabadság” nyomda

József kir. hg-u. 16.

Veszek-eladok

újait és használtat lérít- és nő
ruhát, fehérn-műeket, Ruha-ny-
got, vásznat, agyeműt. Megbiza-
ból legmagasabb árat fizet
aranyért és óráért.

BLUM, Piac-u. 21, üzle

Debrecen, Vasvári Pál utca 21.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS

Dohánykertészek keres-
tetnek különböző gazda-
ságokba elhelyezés végett.
Jelentkezni a dohánygyár
nál. 805

Perfekt varrónő házak-
hoz ajánlkozik. Miklós-
utca 18., jobboldali la-
kás. 700

Perfekt gépirónő elhe-
lyezkedne. Cím: Rákóczi-
utca 35. Krausz. K

Egy jó családból való
fiút tanulónak felveszek.
Nagy Béla uriszabómes-
ter, Csapó-u. 25. 702

Bejárónőt délelőtre
felvesz Benedek. —
Batthyány-u. 1. II. kapu.
725

Cipészsegédet felvesz
Gyarmathy Ferenc. —
Gyöngyvirág-u. 19. 722

LAKÁS

Bútorozott szobát ki-
adok egy vagy két tisz-
viselőnőnek. Cím a kiadó.
ban. 595

Utcai bútorozott szoba
belvárosban, rendes, tiszt-
ta, kiadó. Cím kiadóban.
712

Kiadó szoba irodának.
Simonffy 11. 695

4-6 szobás lakást ke-
resek a belvárosban, —
esséleg javítással. Fábán
Péterfia-u. 4. 716

Bútor és konyahaszn-
málattal egy és kétszobás
lakás kiadó. Csillag-utca
12. sz. 706

Lakótársnak ingyen
szép lakást adok Kisma-
cson. Ugyanott 2 hold
földet részművelésre. Vi-
rág-utca 29. Árpád-tér
mellett. 696

Egy szoba, konyha,
speiz, bombaszerűt ki-
adó javításért. Vörös-
marty 7. sz. 711

A dohánygyár raktár-
nak alkalmas helyiséget
keres a város belterüle-
tén. Lehetőleg padlózott
legyen, lehet nagyobb
magánház is. Ajánlatokat
a dohánygyárhoz, vagy
telefon 48. 304

EGYÉB

Rézgálicot, ajtó, ablak
vásárlást veszek Lorántffy
utca 19. 718

Vagyonmentő, Bádagos
utca 1. Vételre keres kor-
rabeli (antik) bútorokat,
vázákat, nappelket, órá-
kat és modern hálóbúto-
rokat. 419

Asztalosműhely helyisé-
get keresek, központon.
Ajánlatokat Dégenfeld-
tér 4. 8

Üzlethelyiséget keresek,
megosztva is megfelel.
Rongyártat saját költsége-
menten helyreállított. Reális
üzlethez komoly tőkével
társulok. Megkereséseket:
„Komoly kereskedő” je-
lőlegre a kiadóba kérek.
16

Egy nagy divány eladó
Móric-u. 30. sz. 709

Ondódon 10 hold föld
felébe vagy bérbeadó.
Kertlakás egyszobás kis
kerttel kiadó. Varga 40.
710

Szabó főgépész és neje
és Juliánka Mátészalkán
jól vannak. Vámosi vő-
met és családját keresem
Jöjjetek haza, utiköltsé-
get itt fizetem. Kérem
tovább adni. Értesítést
fenti címre. 714

Aranygyűrűt 3-4 gr-
ost és sötét női ruha-
anyagot venne orosz ka-
pitány. Beihlen-u. 67. sz.
715

Barna főmolnár Máté-
szalkán jól van. Keresem
családomat, tudassák hol
vannak. Jöjjetek haza,
utiköltséget itt fizetem.
Aki tud róluik kérem to-
vább adni. Értesítést a
fenti címre: Barna fő-
molnár. 713

Eladó egy nagyobb jég
szekrény, 2 drb kép, 1
Singer varrógép. Mester-
utca 9. sz. 20

Keresem leányomat,
Kovács Rózát, ki lakott
VII. ker. Nefelejts-utca
27-29. I. em. 14 ajtó.
Budapest. Értesítsék ag-
gódo szüleit Kovács Pé-
tert B-útváros, Kossuth-
utca 77. sz. 729

Gáll Sándor, akit Tisza
polgárra vittek munkára,
keresi felesége Gáll Sán-
dorné Balmazújváros,
Debreceni-utca 34. 726

Épület faanyag eladó.
Szent Anna-u. 11. 719

Mesték és krumplihaj
kapható Melyvárosi ékező
Simonffy-u. 12. sz. 108

Reich Ibolya kéri hoz-
zártartozóit adjanak élet-
jelt, Csepel, Mező-u. 86.
címre. Megkeresés a bu-
dapesti „Szabadság” ut-
689

Kiadó kövesút mellett
az elepi iskolánál 40 hold
föld felébe vagy bérbé.
Szoboszlói-út 2/c. lépcső,
3. ajtó. 707

Elveszett Nagycsere 152
szám alól D. V. 1391 sz.
heréla pejesikó. Ismer-
tetőjele: félhold homlo-
kon. Nyomra vezető 200
pengő jutalomban része-
sül. Braun Andor, Csapó-
utca 18. 691

Angoranyul és juh-
gyapju fonását elváltá-
lom Faiskola-utca 7/b.
701

Kétszemélyes nagy pe-
helydunyha eladó. Pé-
terfia-u. 17. sz. 703

Modern styl és antik
bútorok, rekamiék, egész
és fél háló, íróasztalok,
nemes, perzsa- és kókusz
szőnyegek, hó- és sárci-
pök nagyválasztékban az
Ingóságközvetítőben. —
Ugyanott mindennemű
tárgyak vétele (Püspöki-
palota, Nagytemplommal
szemben.) 785/10

Nyersgyapjút veszek.
Lorántffy-u. 19. 717

Vámospérsről keresi
Kozma Ferenc Baranya
megyében lakó szüleit és
feleségét. 705

Aranyat, órát a legma-
gasabb árban veszek. —
Schulno Gyula órásmes-
ter, Sas-u. 2. 474

Vagyonmentő, Bádagos
utca 1. Megbízói részére
vásárol kávét, teát, cuk-
rot, mézet, szalonmát,
zsírt, füstölt húsokat,
kolbászt. 420

Magányomozó Gálcsy
Zöldfa-u.3. Fogad délután
háromtól ötig. 651

Rekamie és mindenféle
kárpitósáru kapható. —
Major Sándor, Péterfia-u.
26. szám. 417

Olajított és darálomal-
mot készpénzért azonnal
vennék. Cím a kiadóban.
549

Órát, ékszer, aranyat
magas áron vesz Blatt-
ner, Csapó-u. 83. 628

Bármilyen órák javí-
tását felelősséggel vál-
lalom. szolid árak mel-
lett. Majoros János órák,
ékszerész, Attila-tér 4 sz.
480

Eladok és veszek haszn-
ált férfi és női ruhát,
szövetet és vásznat, min-
den mennyiségben. Ju-
hász, Hatvan-u. 29. 503

Szappanalkaló zsira-
dókat szappanra becseré-
lek, Nagy szappanos. —
Berek-u. 3. 306

Használjunk békebeli
pamutból foszlány st p-
poló, műrostmentes, ki-
adós, g van. Fávrot,
Csapó 24. 865

Mozáklapok, Aholit-
lemezek, tűrészporfor-
gáccsal kapható a Deb-
receni Műközpárnál. —
Fürdő-utca 2.

Keresek megbízóm ré-
szére lebombázott háza-
kat, telket is, fa anyagot,
kőanyagot, palást, beton,
kátránypapírt. Vállalatok
tetőfedést soron kívül.
Bulyovszky D. Széchenyi
utca 41. 1201

Sipos Lajosnak Hajdú-
bőszörményben és Fekete
Lajosnak Debrecenben,
Mester-u. 48. sz. üzenik
gyermekéi. Károlyknál
jól vannak. Lali 5-én
gyalog indult haza. Érte-
sítést kérünk. Sipos Ká-
roly, Kispeszt, II. Szent
István krt. 7. I. em. 9
785/23

Nagykarolyba üzenem
testvéremnek Sikolya Jó-
zsefnének, Csokonai-u. 2.
nem történt semmi ba-
junk. Józsi karácsony he-
tében néhány napig ná-
lunk volt. Laci pedig rá-
dióon zente, hogy álban
van. Ebben a lapban ér-
tesítetek sorsotokról. —
Imre. Budapesti posta-
igazgatóság. Aki olvassa
üzenetemet, továbbítsa.
785/10

a népi
mokra
ken k
nép a
rehabita
kell e

Deb
a váro
ujra é
népi ó
a mun
ság az
eredm
san az

Az
mokra
ezért a
átszer
tos, l
feddhe
építés
akik
hanem
irányít

A le
tikai p
ezekbe
eredm
között
betölté
mester
napokl
omlik
utjából

Fok
a váro
be kell
nek a
legutó
meg, n
eszköz
sokhoz
vezetők
mokra
Megnu
az inté
közegé
dezése
háritása
romba
terén n
energik
mellett

Ami
erőfesz
látszan
között
határát
sának
Mint
közpon
térén j
Ezért
előbb a
az irán
háza.